

دایرةالمعارف بزرگ طب اسلامی

ج ۷

□ بهداشت و پیشگیری از بیماری‌ها در اسلام

□ اخلاق پزشکی

□ طبیب معنوی

□ اعترافات و پیشنهادات

مؤلف:

آیة الله مصطفی نورانی

پدیدآورنده: نورانی، مصطفی، ۱۳۰۵ - ۱۳۸۲.
 عنوان و نام پدیدآور: دائرة المعارف بزرگ طب اسلامی، نویسنده: مصطفی نورانی
 مشخصات نشر: قم: اکرام، ۱۳۹۰
 مشخصات ظاهری: ج. ۹
 شابک دوره: ۱۳۰۰۰۰۰۰۰۰ زبال
 ISBN : 978-600-6266-05-3
 شابک جلد هفتم: ISBN : 978-600-6266-12-1
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا.
 یاد داشت: کتابنامه به صورت زیر نویس.
 موضوع: پزشکی اسلامی - دائرة المعارفها.
 موضوع: پزشکی گیاهان داورنی - دائرة المعارفها.
 موضوع: پزشکی سنتی.
 رده بندی کنگره: R ۱۲۸۶۳۷۹۵۲۷۱۳۹۰
 رده بندی دیویی: ۶۱۰ / ۳
 شماره کتابخانه ملی: ۲۱۵۸۵۳۴

دائرة المعارف بزرگ طب اسلامی ۷

ناشر: انتشارات اکرام

مؤلف: آية الله مصطفی نورانی

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۰

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

صحافی: جوانان O چاپ: نگین

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۶۶-۰۵-۳

شابک جلد هفتم: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۶۶-۱۲-۱

قیمت: دوره نه جلدی ۱۳۰۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی: قم، خیابان معلم، معلم ۱۰، فرعی اول سمت راست پلاک ۲۱

تلفن: ۷۷۳۷۱۰۲ و ۷۷۳۷۷۹۲-۷۷۳-۰۲۵۱

فروشگاه: قم، خیابان صفائیه، کوچه ۲۴ (ممتاز) پلاک ۶۵

تلفن: ۷۷۳۱۲۶۳ و ۷۷۳۲۹۹۳-۷۷۳-۰۲۵۱

همراه: ۹۱۲۱۵۱۹۹۲۹-۰۹۱۲

صفحه ۱۱۴۹-۳۷۱۳۸

۱	۲
۱۵	۳
۲۵	۴
۳۵	۵
۴۵	۶
۵۵	۷
۶۵	۸
۷۵	۹
۸۵	۱۰
۹۵	۱۱
۱۰۵	۱۲
۱۱۵	۱۳
۱۲۵	۱۴
۱۳۵	۱۵
۱۴۵	۱۶
۱۵۵	۱۷
۱۶۵	۱۸
۱۷۵	۱۹
۱۸۵	۲۰
۱۹۵	۲۱
۲۰۵	۲۲
۲۱۵	۲۳
۲۲۵	۲۴
۲۳۵	۲۵
۲۴۵	۲۶
۲۵۵	۲۷
۲۶۵	۲۸
۲۷۵	۲۹
۲۸۵	۳۰
۲۹۵	۳۱
۳۰۵	۳۲
۳۱۵	۳۳
۳۲۵	۳۴
۳۳۵	۳۵
۳۴۵	۳۶
۳۵۵	۳۷
۳۶۵	۳۸
۳۷۵	۳۹
۳۸۵	۴۰
۳۹۵	۴۱
۴۰۵	۴۲
۴۱۵	۴۳
۴۲۵	۴۴
۴۳۵	۴۵
۴۴۵	۴۶
۴۵۵	۴۷
۴۶۵	۴۸
۴۷۵	۴۹
۴۸۵	۵۰
۴۹۵	۵۱
۵۰۵	۵۲
۵۱۵	۵۳
۵۲۵	۵۴
۵۳۵	۵۵
۵۴۵	۵۶
۵۵۵	۵۷
۵۶۵	۵۸
۵۷۵	۵۹
۵۸۵	۶۰
۵۹۵	۶۱
۶۰۵	۶۲
۶۱۵	۶۳
۶۲۵	۶۴
۶۳۵	۶۵
۶۴۵	۶۶
۶۵۵	۶۷
۶۶۵	۶۸
۶۷۵	۶۹
۶۸۵	۷۰
۶۹۵	۷۱
۷۰۵	۷۲
۷۱۵	۷۳
۷۲۵	۷۴
۷۳۵	۷۵
۷۴۵	۷۶
۷۵۵	۷۷
۷۶۵	۷۸
۷۷۵	۷۹
۷۸۵	۸۰
۷۹۵	۸۱
۸۰۵	۸۲
۸۱۵	۸۳
۸۲۵	۸۴
۸۳۵	۸۵
۸۴۵	۸۶
۸۵۵	۸۷
۸۶۵	۸۸
۸۷۵	۸۹
۸۸۵	۹۰
۸۹۵	۹۱
۹۰۵	۹۲
۹۱۵	۹۳
۹۲۵	۹۴
۹۳۵	۹۵
۹۴۵	۹۶
۹۵۵	۹۷
۹۶۵	۹۸
۹۷۵	۹۹
۹۸۵	۱۰۰

فهرست مطالب

بهداشت و پیشگیری از بیماریها در اسلام

۲۵	پیشگفتار
۲۵	● بخش اول : بهداشت
۲۷	نظافت در اسلام
۲۸	ریشه‌یابی بهداشت
۲۸	ارتباط علم و دین
۳۱	آموزش بهداشت
۳۵	توجه اسلام به ابعاد مختلف مسائل
۳۵	آموزش بهداشت یک عبادت مستمر
۳۷	آموزش بهداشت وظیفه کیست؟
۳۸	تغییر رفتار
۳۹	نمونه‌هایی از شیوه‌های آموزشی در اسلام
۴۲	بهداشت فردی
۴۵	بهداشت خواب
۴۸	تأثیر خواب و بیداری

۵۱	 بهداشت استحمام.
۵۲	 حمام و حالت مزاج
۵۷	 نوره کشیدن
۵۹	 نکاتی در مورد خشک کردن بدن
۶۱	 آداب خضاب و روغن مالی.
۶۲	 بهداشت پوشش
۶۳	 بهداشت ورزش
۶۷	 بهداشت مسافر
۶۹	 مختصری در بهداشت دریانوردان
۶۹	 رعایت بهداشت در فصول سال
۷۱	 بهداشت بدن
۷۲	 بهداشت دست‌ها
۷۳	 بهداشت پاها.
۷۴	 بهداشت ناخن‌ها
۷۵	 بهداشت پوست
۷۸	 بهداشت پوست و موی سر
۸۲	 جوش صورت
۸۴	 نشستن در آفتاب
۸۵	 آفتاب زدگی
۸۶	 بهداشت چشم
۸۷	 بیماری‌های چشم
۸۸	 بهداشت گوش
۹۰	 بهداشت بینی
۹۰	 بهداشت دهان و دندان
۹۸	 چگونه دندانهای کودک را سالم نگاه داریم؟
۱۰۱	 تغذیه مادر و کودک و رابطه آن با سلامت دندانها

۱۰۵	دندان درد و پوسیدگی آن
۱۰۶	راههای پیشگیری از پوسیدگی دندان
۱۰۶	بیماری نسوج دور دندان و استخوان
۱۰۷	راههای پیشگیری از بیماری دور دندانی
۱۰۷	بهداشت قلب
۱۱۱	بهداشت عضلات و مفاصل ها
۱۱۴	بهداشت تغذیه
۱۱۸	بهداشت گوشت
۱۲۱	بهداشت نان
۱۲۲	بهداشت شیر و فرآورده های آن
۱۲۳	روشهای بهداشتی کردن شیر
۱۲۵	بهداشت تخم مرغ
۱۲۶	بهداشت سبزیجات و میوه جات
۱۳۱	بهداشت چای
۱۳۲	اطلاعاتی درباره نمک
۱۳۳	روشهای نگهداری مواد غذایی
۱۳۵	نگهداری مواد غذایی در منازل
۱۳۶	بهداشت محیط آشپزخانه، ظروف و وسایل آن
۱۳۸	بهداشت مواد غذایی در اماکن
۱۳۹	وقت خوردن غذا و وعده های آن
۱۴۲	جودیدن غذا
۱۴۲	جودیدن فرآورده های صمغی
۱۴۳	توصیه های سودمند از ائمه معصومین (علیهم السلام)
۱۴۶	ضررهای پرخوری
۱۴۸	پرخوری و مرض قند
۱۴۹	پرخوری و فشار خون

غذای کامل	۱۴۹
نمونه‌ای از غذاهای کامل بهداشتی	۱۵۲
مشخصات تغذیه بد	۱۵۳
آب خوردن	۱۵۴
ضرر نوشیدن آب بعد از خوردن میوه	۱۵۶
ناسازگارهای غذایی	۱۵۷
اشکال دیگر ناسازگارها تحت عنوان تضاد	۱۵۸
غذاهای سازگار با یکدیگر	۱۵۸
غذاها و گوارش آنها	۱۵۹
پرهیز (حمیه)	۱۶۱
رژیم غذایی برای متعادل شدن وزن بدن	۱۶۲
تغذیه حرام	۱۶۳
گوشت خوک	۱۶۴
مردار	۱۶۵
خون	۱۶۶
بهداشت روانی	۱۶۶
قرآن، شفای دردها و آرام بخش دلها	۱۶۷
فوائد جسمی، اخلاقی و بهداشتی روزه	۱۶۸
حضور در پیشگاه الهی و ذکر او	۱۷۱
محبت، دوستی و دلبستگی	۱۷۱
غفو و گذشت	۱۷۳
رفتاری نیک و عمل صالح	۱۷۴
توبه	۱۷۶
توازن و اعتدال	۱۷۷
موفقیت در سایه امنیت	۱۷۹
شکوت	۱۸۰

۱۸۰	۲ مسائل جنسی و نقش آن در سلامتی روح و جسم
۱۸۱	۲ تغییرات و تحولات بلوغ
۱۸۳	۲ نقش خانواده در بهداشت روانی
۱۸۵	۲ نقش جامعه در سلامت روانی
۱۸۶	۲ پژوهش خردسالان
۱۸۷	۲ سعادت و شقاوت کودک
۱۸۹	۲ اثر غذای حرام
۱۸۹	۲ اثر شرابخواری در فرزند
۱۹۰	۲ تأثیر محیط و آب و هوا در سلامت روانی انسان
۱۹۱	۲ تأثیر رنگها در روان آدمی
۱۹۲	۲ انتخاب رنگ لباس
۱۹۲	۲ انتخاب رنگ کفش
۱۹۳	۲ ژنت و آرایش
۱۹۳	۲ اسلام و فضای پاک و معطر
۱۹۴	۲ آداب انگشتی
۱۹۴	۲ بهداشت نسل
۱۹۷	۲ تأثیر تغذیه در نطفه و جنین
۱۹۸	۲ تأثیر سوء الکلی
۲۰۰	۲ اعتیاد و نسل
۲۰۱	۲ تشیگر و نسل
۲۰۲	۲ ازدواج با بیگانه یا خویشاوند
۲۰۶	۲ آداب همبستری و آمیزش
۲۱۳	۲ بهداشت اطفال
۲۱۳	۲ برتری تغذیه با شیر مادر
۲۱۴	۲ تأثیر تغذیه در بهداشت مادر و کودک
۲۱۵	۲ قبل از شیر دادن چه باید کرد؟

۲۱۶	قارچ سرپستان
۲۱۷	بهداشت نوزاد
۲۱۷	چگونگی تغذیه مادران
۲۱۹	مراقبت در دوران حاملگی
۲۱۹	وضع حمل آسان
۲۲۰	تختنه کردن اطفال
۲۲۱	بهداشت جهازات تناسلی و ادرار
۲۲۱	بهداشت دستگاه تناسلی
۲۲۳	بیماری سیفلیس
۲۲۴	بیماری سوزاک
۲۲۵	شانکر نرم یا آتشک
۲۲۶	اقدامات لازم جهت پیشگیری و مبارزه با بیماریهای آمیزشی
۲۲۷	بهداشت محیط
۲۲۷	بهداشت هوا
۲۲۹	مبارزه با آلودگی هوا
۲۳۰	هوای خوب
۲۳۰	تأثیر هوا و اوضاع اقلیمی در انسان
۲۳۲	بهداشت آب
۲۳۵	بهداشت آب دریا و علل آلودگی آن
۲۳۶	بهداشت استخرهای شنا
۲۳۷	بهداشت مسکن
۲۴۱	سروصداها
۲۴۱	جلوگیری از سوانح و حوادث
۲۴۲	بهداشت دفع زباله
۲۴۳	مبارزه با حشرات
۲۴۴	سوسک

۲۴۴	موش
۲۴۵	اجتناب از سگ
۲۴۶	روشهای مبارزه با بندپایان
۲۴۶	مبارزه با شپش
۲۴۷	مبارزه با کک
۲۴۷	مبارزه با پشه خاکی
۲۴۷	مبارزه با کنه ها و میره ها
۲۴۸	بهداشت مسجد و زیارتگاهها
۲۴۹	بهداشت مراکز تهیه، تولید، توزیع و فروش مواد غذایی
۲۵۰	بهداشت توالت
۲۵۰	محلّ توالت را کجا باید انتخاب کرد؟
۲۵۱	تخلّی قبل از خواب
۲۵۲	بهداشت مسافرخانه ها و هتل ها
۲۵۳	بهداشت اردوگاهها
۲۵۴	شرایط بهداشتی محوطه کار
۲۵۵	لباس و وسایل حفاظتی کارگران
۲۵۶	بهداشت محیط کشتارگاه
۲۵۸	بهداشت بیمارستانها
۲۶۰	عیادت مریض
۲۶۲	ثواب صبر مریض و شکایت نکردنش
۲۶۴	بهداشت غسالخانه ها
۲۶۵	بهداشت گورستانها
۲۷۱	● بخش دوم: پیشگیری
۲۶۹	مقدمه
۲۷۱	بیماریهای عفونی
۲۷۵	عفونت ویروسی

بیماریهای عروق، سیفلیس آنورتا و اتساع آن	۲۷۶
تصلب شرائین	۲۷۷
بیماری ریتو	۲۷۸
فشارخون اصلی	۲۷۸
کمی فشارخون	۲۷۸
اغما (سنکوب)	۲۷۹
شوک	۲۷۹
واریس	۲۷۹
اسهال باکتریها	۲۷۹
اسهال درازمدت همراه با نشانه‌های سوء جذب	۲۸۰
اسهال حاد آبکی	۲۸۱
رتیفوس	۲۸۱
مرض گرم‌زدگی	۲۸۳
اختلاف درمان در مزاجهای گرم و سرد	۲۸۶
بیماری چاقی، بیماری کوشینگ	۲۸۶
لاغری	۲۸۷
داروی لاغری	۲۸۷
داروی تقویتی	۲۸۸
دوای فربه کننده بدن	۲۸۸
چاقی در بیماران مبتلی به افزایش فشارخون	۲۸۹
خطر جراحی در بیماران چاق	۲۸۹
استفراغ به علت ازدیاد آستون خون (آستونمی)	۲۸۹
مصرف آنتی بیوتیک و سوء جذب مواد قندی در نوزادان	۲۹۰
بیماری قند	۲۹۱
بیماری قند بی مزه	۲۹۶
انواع بیماری قند	۲۹۶

شیره لوزالمعده.....	۲۹۷
بیماری قند در کودکان.....	۲۹۷
لوزالمعده و ترشح داخلی آن.....	۲۹۹
بیماریهای مری.....	۲۹۹
هیجان خون (فشارخون).....	۳۰۱
کم خونی.....	۳۰۴
مبارزه بدن با عوامل مضر.....	۳۰۶
تغییرات پس از مرگ.....	۳۰۶
زندگی اعضا جدا از بدن.....	۳۰۶
تعریف زنده و مرده بودن در عناصر شیمیایی.....	۳۰۷
فعالیت عناصر.....	۳۰۷
فعالیت عناصر آبهای معدنی.....	۳۰۷
خواص بازتاب عناصر فعال.....	۳۰۹
بازتاب نور خورشید.....	۳۱۰
بازتاب تشعشعات حرارت.....	۳۱۳
بازتاب طلا و نقره.....	۳۱۳
دندان.....	۳۱۴
مسواک و چگونگی استفاده از آن.....	۳۲۰
انتخاب نوع مسواک.....	۳۲۱
وسایل کمکی تمیز نمودن دندانها.....	۳۲۱
پیشگیری از پوسیدگی دندانها.....	۳۲۲
قرصهای حاوی فلوراید.....	۳۲۳
بیماریهای پریدونتال.....	۳۲۴
رابطه رژیم غذایی و بیماریهای دهان و دندان.....	۳۲۵
مادر و کودک.....	۳۲۶
تغذیه نوزاد.....	۳۲۷

۳۳۱	ضایعات قلبی
۳۳۱	ضایعات حواس پنجگانه
۳۳۲	اختلالات سیستمیک و عمومی، لوسمی
۳۳۳	زرد زخم
۳۳۳	روماتیسم مفصلی حاد و قلبی
۳۳۴	مالاریا
۳۳۴	خلاصه‌ای از برنامه مالاریا و راه ریشه کن کردن آن
۳۳۵	دوره زندگی انگل مالاریا
۳۳۶	علائم بالینی بیماری مالاریا
۳۳۷	راه تشخیص و درمان بیماری مالاریا
۳۳۸	ریشه کنی مالاریا
۳۳۸	مراحل زندگی آنوفل
۳۴۶	افزایش آب بدن
۳۴۷	آلرژی Allrgy
۳۴۸	عوامل ایجاد نقائص خلقت مادرزادی
۳۴۸	عوارض ناشی از باد
۳۴۹	بیماری‌زایی پیتواستریتوکوک
۳۴۹	بیماری‌زایی کوریه باکتریوم دیفتریه C.DIPHTERIAE
۳۵۰	آسپرین
۳۵۰	درمان ناباروری در دهه هشتاد
۳۵۱	واکنش در طول بیهوشی
۳۵۱	اثرات جانبی کلروپرومازین
۳۵۱	اکسیدنترو، یک آپئوئید اعتیادآور
۳۵۲	درمان نگاهدارنده با مقادیر کم دارو در شیزوفرنی
۳۵۲	نشانه‌های آنژین استریتوکوکی و درمان آن
۳۵۳	نشانه‌های استریتوکوکی و درمان آن

فهرست ۱۵

۳۵۳	در تدبیر کودکان، جوانان، کهول و مشایخ
۳۵۳	جویدن فرآورده‌های صمغی
۳۵۴	تویروس ایدز
۳۵۵	بیماری ایدز در خاورمیانه
۳۵۷	درمان سرمازدگی
۳۵۸	درمان بی حسی اندام
۳۵۸	درمان فلج اندام
۳۵۸	چیزهایی که برای ذهن سودمند است
۳۶۰	چیزهایی که برای ذهن زیان‌آور است
۳۶۱	سکته مغزی
۳۶۳	لرزش اندام
۳۶۴	مواد سودازا
۳۶۵	تعریف وبا
۳۷۵	خستگی
۳۷۶	خستگی عصبی
۳۷۶	هاری
	● اخلاق پزشکی
۳۸۱	پیش‌گفتار
۳۸۳	مقدمه
۳۹۳	● بخش اول: کلیاتی در علم اخلاق
۳۸۹	مقدمه اخلاق اسلامی
۳۹۰	فکر مبدا و معاد در ساخت انسان
۳۹۱	جهان دو بعدی
۳۹۲	حقایق و واقعیتهای
۳۹۳	شعادت در گرو عقل یا مذهب؟
۳۹۴	حکمت عملی «فلسفه اخلاق»

۳۹۴	۱۰۰ علوم در قرآن
۳۹۶	۱۰۱ اصالت عمل
۳۹۸	۱۰۲ مکان و ارزش علم اخلاق
۳۹۹	۱۰۳ تعریف علم اخلاق
۴۰۰	۱۰۴ موضوع علم اخلاق
۴۰۰	۱۰۵ شناخت نفس و اقسام آن
۴۰۲	۱۰۶ وجدان یا نفس لوازمه
۴۰۳	۱۰۷ تأدیب نفس
۴۰۴	۱۰۸ خوابیهای نفس
۴۰۴	۱۰۹ روح مبدأ حیات
۴۰۶	۱۱۰ درجات روح
۴۰۷	۱۱۱ رابطه روح با بدن
۴۰۷	۱۱۲ روح و عقل
۴۰۸	۱۱۳ آفرینش عقل
۴۰۹	۱۱۴ اخلاق و سعادت
۴۱۱	۱۱۵ چهار عمل اصلی اخلاق
۴۱۲	۱۱۶ تقوا و نقش آن در اخلاق
۴۱۲	۱۱۷ اسجایای اخلاقی
۴۲۷	۱۱۸ ● بخش دوم: اخلاق پزشکی
۴۲۳	۱۱۹ ۱. تعلم در زندگی
۴۲۴	۱۲۰ ۲. درد و شفا
۴۲۶	۱۲۱ ۳. ارزش طبابت
۴۲۷	۱۲۲ ۴. دکتر و حق ویزیت
۴۲۸	۱۲۳ مهارت در پزشکی
۴۴۵	۱۲۴ ● بخش سوم: ملاحظات پزشکی
۴۴۱	۱۲۵ ۱. روش های عام در پزشکی

۱۷	فهرست
۴۴۵	آموزش پزشکی برای خانمها
۴۵۱	طب در قرآن
۴۵۱	طب اسلامی در جهان
۴۵۲	گیاه درمانی
۴۵۴	تأثیر آب در بدن و توزیع آن
۴۵۵	آب مقطر
۴۵۷	انگور
۴۶۲	بسیار مفیدند
۴۶۶	اکلیل کوهی، داروی مقوی برای ضعف عمومی
۴۶۷	ارقان
۴۶۷	انگیز
۴۶۸	اسفند
۴۶۸	استبرق
۴۶۹	اذاراقی
۴۶۹	آمله، هلیله و بلیله
۴۷۱	انجیر
۴۷۱	اسفناج
۴۷۲	زیحان
۴۷۳	آفتاب گردان
۴۷۳	آذان الفار
۴۷۴	بنج
۴۷۴	آویشن
۴۷۶	اسرب
۴۷۷	اترج
۴۷۷	برگ چنار
۴۷۷	برگ زیتون

۴۸۲	تنوع
۴۸۹	مؤسسه پژوهشهای گیاهان دارویی ایران
۴۹۱	ملیس MELISSA
۴۹۲	لاواندولا LAVANDULA VERA
۴۹۳	سالویا (مریم گلی گیاه همه کاره) SALVIA
۴۹۵	اسانس های طبیعی و اهمیت آنها در زندگی امروز بشر
۵۰۱	علوم در قرآن
۵۰۲	دین و علوم
۵۰۵	نقش کتابهای اسلامی در تکامل علم
۵۰۶	طب در قرآن کریم
۵۰۶	طب در روایات پیشوایان
۵۰۷	نقش طب اسلامی در جهان
۵۰۸	گیاه درمانی
۵۱۰	درمان طبیعی
۵۱۱	نمونه هایی از گیاهان دارویی
۵۱۲	اهداف احیای طب اسلامی و داروهای سنتی
	طبيب معنوی
۵۱۷	مقدمه
۵۲۵	دعا در قرآن
۵۲۶	دعا در روایات
۵۲۶	چگونه دعا کنیم؟
۵۲۸	خواص دعا در دنیا و آخرت
۵۳۴	چه وقت برای دعا مناسب تر است؟
۵۳۴	دعا در نماز، روزه و حج
۵۳۵	دعا و نماز، گشایش دنیا و آخرت
۵۳۶	سعادت و شقاوت

۵۳۷	 مصلحت و مفسده
۵۳۸	 خیرخواهی و نصیحت
۵۳۹	 کمک از بزرگان
۵۴۰	 نامه عمل انسان
۵۴۱	 راز و نیاز با خدا
۵۴۱	 دعا برای استغفار گناهان
۵۴۲	 رسیدگی به حال خود
۵۴۳	 راه موفقیت
۵۴۴	 مؤمن موفق
۵۴۵	 راز آفرینش
۵۴۶	 عرفان حقیقی
۵۴۷	 مایوس نشدن
۵۴۷	 یأس از گناه کبیره
۵۴۷	 نظر ما در طب معنوی
۵۴۹	 چه وقت باید دعا کرد؟
۵۴۹	 باز شرایط دعا
۵۵۰	 دعا در عصر اتم
۵۵۰	 استغفار بهترین دعا
۵۵۱	 سرگرد کلود اتیرلی و نبود طیب معنوی
۵۵۱	 دعای پیامبران
۵۵۲	 نماز برای حاجت
۵۵۳	 دعای پس از مرگ
۵۵۳	 دعا برای بیماری
۵۵۳	 دعا جهت دفع گزیدن جانور و دفع سم حشرات
۵۵۴	 پاسخ اشکالاتی در دعا
۵۵۵	 تأثیر دعا در حیوانات

۲۰	فهرست
۵۵۵	غذا و مرض
۵۵۶	نماز حاجت از امام باقر (ع)
۵۵۶	دعا سبب نجات
۵۵۷	مادیت و معنویت
۵۵۸	نماز جهت درد سر
۵۵۹	دعا برای حاجات
۵۶۱	دعا برای کسی که مال او بر ذمه دیگر باشد و نمی‌دهد
۵۶۳	دعا برای دفع وحشت
۵۶۵	چند چیز موجب صحت بدن است
۵۶۵	حفظ زراعت
۵۶۷	منصادر ادعیه کتاب طبیب معنوی
	اعترافات و پیشنهادات
۵۷۱	پیش‌گفتار
۵۷۳	مقدمه
۵۸۱	طب استعماری و استعمار طبی
۵۹۴	استعمار طبی یا سرقت اطباء یا پزشک ربایی
۵۹۹	احیای درمان سنتی در ایران
۶۰۳	طب سوزنی و درمان سنتی ایران
۶۰۵	طب سوزنی در ایران
۶۰۶	احجامت و مشت و مال
۶۰۷	فصد یا رگ زدن
۶۰۹	دانشکده طب سنتی
۶۱۱	کمبود عوامل غذایی
۶۱۱	تغذیه ناقص
۶۱۳	هدف از انتشار کتاب زبان خوراکیها
۶۱۳	سخت‌ترین مصائب

۶۱۵	گرسنگی نامرئی
۶۱۵	علل گرسنگی های مخفی
۶۱۸	طب اسلامی و حجامت
۶۲۳	پزشکان محقق و صاحب نظر
۶۲۷	سخنان مقام معظم رهبری
۶۲۹	طرح بازسازی پزشکی
۶۳۱	طرح نوسازی پزشکی
۶۳۲	تفکر مادی، عامل بسیاری از مفاسد
۶۳۵	آنچه باید انجام داد
۶۳۷	طب سنتی از دیدگاه امام خمینی (ره)
۶۴۰	شمه ای از سخنان ارزنده شهید مظلوم دکتر بهشتی
۶۴۰	خطرات داروها و زیانهای حاصله از درمانهای کنونی
۶۴۲	بیماریهایی که پیشرفتهای جدید پزشکی برای بشر به ارمغان آورده است
۶۴۶	طرح احیای داروهای گیاهی و استفاده گسترده از آن
۶۵۴	اهداف احیای طب اسلامی و داروهای سنتی
۶۵۵	علوم در قرآن
۶۵۶	دین و علوم
۶۵۷	تاریخ طب
۶۵۸	درمان طبیعی
۶۶۰	قدرت درمانی طبیعت
۵۱۳	منابع و مأخذ

بدین جهت، ما در راستای وحدت حوزه و دانشگاه، دست یاری به سوی دانشجویان و پژوهشگران محقق، فضل دوست و همین طور آنان که طالب ترقی و تکامل دین، ملت و کشور هستند، دراز می‌کنیم و از آنان می‌خواهیم که در این امر، از ارائه نظرات و خواسته‌های خود دریغ ننموده و در پیشبرد اهداف عالی دین مبین اسلام پیشقدم شده و ما را یاری نمایند، تا آنکه بتوانیم کتب را در سایر زمینه‌های علوم اسلامی از قبیل: جهان بینی، روان شناسی اسلامی، جهان شناسی و طبیعیات، فیزیک و شیمی و... برای شناساندن چهره اسلام که جامع همه علوم را به محضر اندیشمندان و طالبان علوم اسلامی ارائه کنیم.

نگارنده این کتاب، در راستای احیای فرهنگ اسلامی، چهره اندیشمندان و فلاسفه و حکمای اسلامی را در مجموعه «فلسفه و فلاسفه» و معرفی ادیان را در «بررسی عقاید و ادیان»، مسائل و احکام اسلامی پیرامون منهیات الهی را در قالب و مجموعه «محرّمات و کیفر آنها در دین اسلام»، مسائل و قوانین قضایی و مدنی و... را در «قوانین اسلامی» و «اعتقادات دینی»، صفات حمیده و ردیله را در «اخلاق اسلامی» و مسائل اقتصاد اسلامی و... را به صورت تحقیقی مطرح نموده‌ایم که بعضی از آنها منتشر و برخی دیگر در آینده‌ای نزدیک در اختیار علاقمندان قرار خواهد گرفت. ان شاء الله

قم - مصطفی نورانی

بهار ۱۳۷۷